

Pastýřský list biskupů k výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě

Milí bratři a sestry, spolubratři kněží, jáhni, osoby zasvěceného života!

V tomto roce se soustřeďuje pozornost velké části věřících celého světa na malé údolí Cova d'Iria, které je součástí obce Fatima, kde se před sto lety zjevila třem malým pasáčkům – sv. Hyacintě, sv. Františkovi Marto a Lucii dos Santos – Matka Boží Panna Maria.

Je až obdivuhodné, jak jsou lidské dějiny „protkány zjeveními a nadpřirozenými znameními, která přímo vstupují do lidského života, provázejí putování světa a překvapují věřící i nevěřící. Tyto úkazy, které nemohou být v rozporu s obsahem víry, musí směřovat k ústřednímu bodu Kristovy zvěsti: k lásce Otce, která vede lidi k obrácení a dává jim milost, aby se mu zcela oddali se synovskou důvěrou.“¹

Výjimečnost těchto zjevení však spočívá v tom, že pokaždé představují určitý zlomový moment, při kterém byl potřebný mimořádný zásah. Například zjevení Panny Marie v Guadalupe v Mexiku nastolilo otázku svobody a důstojnosti jihoamerických indiánů. V Lurdech se zjevuje Panna Maria jako Neposkvrněné početí, nikoli jako Madona, tedy jako matka s dítětem, a tak liberální společnost 19. století je tím přiváděna k plnohodnotnému pohledu na ženu a její úlohu ve společnosti.

Fatimské zjevení obsahuje nejenom výzvu a poselství portugalským věřícím, kteří prožívají perzekuci církve obdobnou našim padesátým letům minulého století, ale je zároveň úkazem nejvíce prorockým, jak píše kardinál Ratzinger v dokumentu o fatimském zjevení: „První a druhá část tajemství se týká především úděsného vidění pekla, úcty k Neposkvrněnému srdci Panny Marie, druhé světové války a pak předpovědi nesmírných škod, které sovětské Rusko způsobí lidstvu svým odpadem od křesťanské víry a přilnutím ke komunistickému totalitarismu.“ Třetí část tajemství je symbolické zjevení, které přibližuje druhou světovou válku a diktatury nacismu a komunismu a končí viděním atentátu na Kristova náměstka. Naplnění tohoto proroctví v dějinách spatřujeme v atentátu na papeže sv. Jana Pavla II. 13. května 1981.

Byl to právě svatý Jan Pavel II., který se v reakci na atentát a na dramatické a kruté události 20. století rozhodl naplnit výzvu Panny Marie a znovu zasvětit lidstvo jejímu Neposkvrněnému srdci. K úkonu odevzdání a zasvěcení došlo 25. března 1984 na Svatopetrském náměstí v Římě a sám papež pro tuto příležitost připravil modlitbu. Jsme přesvědčeni, že i naplněním této Mariiny výzvy obsažené ve fatimském zjevení přispěl papež k pádu totalitních režimů v zemích východní Evropy. Na přelomu tisíciletí byla z rozhodnutí sv. Jana Pavla zveřejněna také třetí část fatimského tajemství spolu s nutným výkladem.

¹ Texty kurzivou převzaty z dokumentu Kongregace pro nauku víry „Fatimské poselství“ (vydal sekretariát ČBK v Praze v roce 2000).

Tak jako knihy Božího zjevení (Bible) vyžadují exegetický výklad, tak je tomu i v případě textů fatimského poselství, jež se obrací na malé pastýře v portugalské vesnici, aby předali toto poselství církvi, která je má ochraňovat a zvěstovat.

Panna Maria vyzvala k pokání za neúctu, rouhání a lhostejnost, kterými je Bůh ve světě urážen. Znovu tak zdůrazňuje slova, jimiž Kristus začal své veřejné působení: „Obráťte se a věřte evangeliu!“ (Mk 1,15). Obrácení není totiž jen počátkem naší víry, ale neustálou potřebou a žitou formou víry. Jen když se budeme neustále odvracet od hříchu, jehož přitažlivost na tomto světě trvá a vyžaduje stálé úsilí se mu vzpírat – a to skutky lásky a milosrdenství – máme šanci proměnit svět.

Fatimské poselství nás vyzývá, abychom měli odvahu měnit svět k lepšímu podle Kristova příkladu. Je to také naše výzva, výzva vašich pastýřů – biskupů vám všem: dětem a mládeži na začátku školního roku, rodinám, farnostem. Mějme odvahu měnit svět k lepšímu!

Naše pouť do Fatimy, které se mnozí zúčastníte a při které nám ve výroční den zjevení 13. září bude předána socha Panny Marie Fatimské, jakož i putování této milostné sochy po našich katedrálách ať jsou velkým poděkováním za dar svobody, zároveň však i novým rozhodnutím uskutečňovat tuto výzvu: Mějme odvahu měnit svět k lepšímu!

Těmito řádky našeho poselství vás zveme k účasti na národní poutí do Fatimy, nebo alespoň k modlitebnímu spojení s ní. Vy, kteří se nebudete pouti účastnit, připojte se k nám například zmíněnou modlitbou sv. Jana Pavla II. z roku 1984, kterou mají duchovní správci k dispozici. Rovněž tak zveme k účasti na pokračování této pouti díků, jímž bude putování sochy Panny Marie Fatimské po diecézích a poutních místech naší vlasti. Organizaci svěřujeme Českomoravské Fatimě a vás prosíme o podporu jak při duchovní přípravě, tak při vlastním organizování jednotlivých poutí. Slavení jubilea Fatimy v České republice bude zakončeno o svátku Panny Marie Růžencové v Českomoravské Fatimě v Koclířově odevzdáním se Neposkvrněnému srdci Panny Marie.

Matko lidu a národů, Ty, která znáš všechno lidské utrpení a všechny lidské naděje, Ty, která s mateřskou láskou vnímáš všechny boje mezi dobrem a zlem, světlem a tmou, které otřásají současným světem, přijmi naše volání, jímž se silou Ducha Svatého obracíme přímo k Tvému srdci.

Ze srdce vám všem žehnáme.

Vaši čeští a moravští biskupové